

EDITORIÁL

Cieľom vedeckého sympózia *Migrácia – implikácie pre sociálnu prácu* bolo prispieť do aktuálneho vedeckého výskumu (na regionálnej, celoslovenskej a nadnárodnej úrovni) mapovaním reálnej životnej situácie migrantov a následne prezentovať filozoficko-spoločenské otázky migrácie a identifikovať mechanizmy, ktoré viedli k migrácii prostredníctvom efektívneho posúdenia životnej situácie migrantov nástrojmi sociálnej práce. Ako formu explorácie výsledkov vedeckej diskusie sme zvolili toto číslo časopisu *Journal socioterapie*. Samotná anotácia vybraného čísla časopisu cizelovala tému vymedzením, že migračná politika *Slovenska* po roku 2014 nadobúda na dôležitosť, zvlášť v pohraničných oblastiach s *Ukrajinou*. Dôvodom je dramatický nárast počtu migrantov smerujúcich do krajín *Európskej únie*. Táto masívna vlna migrácie narušila stabilitu a bezpečnosť týchto krajín. Zrodila sa migračná kríza, na ktorej zvládnutie nie je *Európska únia* pripravená (Dupkala 2018; Keller 2017; Beck, Beck-Gernsheim 2014). Udalosti s migračnou krízou vyvolali konflikty a strety, ktoré rozdeľujú celé štáty, ich verejnosť i politické strany. Vzťah k migrantom (vychádzajúc z klasifikácie UNHCR - utečenec, žiadateľ o azyl, vnútorne presídlená osoba, osoba bez štátnej príslušnosti), prichádzajúcim z jednej krajiny do druhej nebol nikdy jednoduchý a prešiel mnohými zmenami. Najideálnejšou formou adaptácie v novej krajine pre migrantov je integrácia. Ide o dlhodobý a systematický proces, ktorý by mal vyústiť vo vzájomné rešpektovanie sa, a tiež by mal zahŕňať plnohodnotné začlenenie migrantov na danom území. Špecifickú pozornosť vyžadujú zraniteľné skupiny cudzincov a podporné aktivity v prospech sociálnej súdržnosti a rešpektovania kultúrnej rozmanitosti. Významnú úlohu tu zohráva sociálna práca, ktorej dôležitosť pri riešení predmetnej otázky je reflektovaná aj v rámci migračnej politiky *Slovenskej republiky*. V tomto smere medzi priority *Slovenska* v oblasti integrácie patrí zavádzanie a realizovanie predmetov v rámci pregraduálnej prípravy študentov a študentiek sociálnej práce so špecifickým zameraním na využitie metód sociálnej práce a nástrojov sociálnej politiky, ktoré sú kľúčové pri integrácii cudzincov v našich podmienkach. Dôraz sa pritom kladie na sociálnu inklúziu a súdržnosť, ktoré sú vnímané ako facilitátory integrácie cudzincov v rámci „nových“ komunít (*Migračná politika Slovenskej republiky s výhľadom do roku 2025*).

Legitimitu vedeckej diskusie potvrdili aj aktívni diskutujúci a následní autori príspevkov tohto čísla časopisu. Tí svojím vedecko-výskumným zameraním vytvorili široký diapazón axiologického pluralizmu migračnej ideí. Beáta Balogová ponúkla eruptívny pohľad na *Migráciu – implikáciami pre sociálnu prácu*. Na ňu nadväzuje Alexander Duleba postulovaním analýzy *Európskej bezpečnosti pred (a po) vojne Ruska proti Ukrajine*. Rudolf Dupkala prispel diskurzom *K problematike migrácie a „stretávania sa“ kultúr v kontextoch axiologického pluralizmu*. Spirituálny rozmer téme migrácie prisúdil Michal Hospodár s ideou *Nádej ako odpoveď na hrôzy vojny. Sociálnu prácu a jej význam pri podpore integračnej politiky rozvinula* Michaela Skyba. Konkrétne výsledky parciálneho výskumného skúmania explorovali Zuzana Poklembová a Beáta Balogová témou *Sociálne atribúty študijného prostredia u ukrajinských študentov na Prešovskej univerzite*. Referenčný rozmer migrácie rozširujú ďalší autori. Lívia Pastrnáková cez *Vplyv sociálnej opory na jedinca vo vojnových podmienkach na Ukrajine*. Peter Gallo a Beáta Balogová *Talent manažmentom ako nástrojom ľudských zdrojov v kontexte sociálnej práce*. Výzvy ukrajinskej migrácie reflektované v životnom štýle migranta rozvádzaajú Natália Vranková a Beáta Balogová. K nasledujúcej cizelácii prispieva aj optika Stely Richnavskej a Beáty Balogovej *Významom zdravia v kontexte selfcare u ukrajinských študentov*. Paletu uzatvárajú Yuliia Kovalchuk a Beáta Balogová s témou *Posúdenie životnej situácie migrantov nástrojmi sociálnej práce*.

Rezultujúca reflexia komplexného textového simplingu priniesla editorskú generalizujúcu ideu, že téma migrácie by mala byť videná cez axiologický pluralizmus využívajúci stretávanie sa rôznorodých kultúr. Súhlasiac s Rudolfom Dupkalom, že „zmysluplná (legálna) imigrácia a s ňou spätá občianska integrácia prisťahovalcov je možná jednak na základe „stretávania sa“ hodnotovo súmerateľných kultúr alebo za predpokladu, že hodnotovo nesúmerateľná kultúra imigrantov sa

prispôsobí systému právnych, morálnych a ďalších noriem (hodnôt) platných v prijímajúcej krajine“.

Beáta Balogová, Michaela Skyba
(editorky čísla)